

Hitte- en eenzaamheidskaart 's-Hertogenbosch

Door klimaatverandering neemt het aantal zomerse en tropische dagen toe. De zomer van 2018 was de warmste in de afgelopen eeuwen en de zomer van 2019 kende de heetste week ooit: het werd voor het eerst warmer dan 40 graden. Op zulke warme dagen kunnen mensen last krijgen van hittestress. In de stad geldt dat vooral voor eenzame ouderen. Deze hitte- en eenzaamheidskaart laat zien waar de risico's op hittestress het grootst zijn.

Wat is hittestress?

Bij hittestress kan je lichaam zichzelf niet goed afkoelen. Dat kan verschillende gevolgen hebben: huiduitslag, krampen, ververmoeidheid, agressief gedrag, beroertes, nierfalen, ademhalingsproblemen. In het ergste geval kun je er zelfs aan doodgaan.

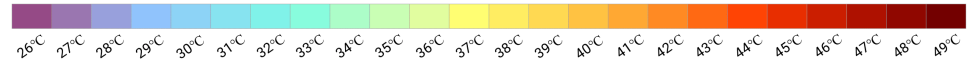
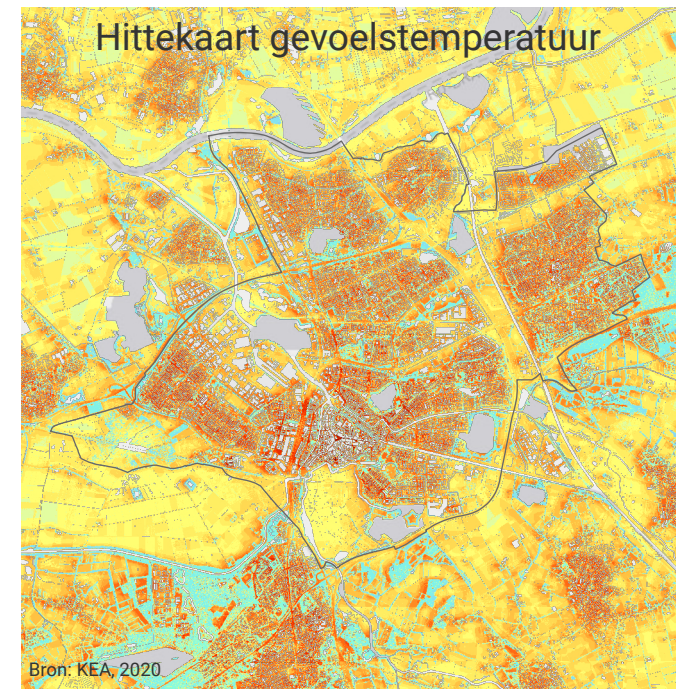
Wat laat de kaart zien?

De hitte- en eenzaamheidskaart laat zien waar de risico's op hittestress bij eenzame ouderen het grootst zijn. De kaart is een combinatie van een hittekaart en een eenzaamheidskaart. Er is gekozen voor ernstig eenzame ouderen van 75-plus omdat deze groep het meeste risico loopt. Het dorstgevoel van ouderen is verminderd, waardoor ze minder drinken en verhitting en uitdroging op de loer liggen. Andere kwetsbare groepen voor hitte zijn baby's, mensen met overgewicht en chronisch zieken.

**Hittestress + Eenzaamheid =
Gezondheidsrisico ouderen**

Waar is het heet?

Deze kaart toont de gevoels-temperatuur buiten tijdens een hete zomermiddag. Als de gevoels-temperatuur te hoog is, krijgen mensen last van hittestress. De omgeving speelt een belangrijke rol voor de gevoelstemperatuur: In de schaduw van gebouwen en bomen is de gevoelstemperatuur lager dan in de volle zon. En in open gebieden koelt de wind. Dit zie je terug in de kaart.

Waar wonen ernstig eenzame 75-plussers?

Deze kaart laat zien in welke buurten relatief veel ernstig eenzame 75-plussers wonen. De kaart maakt geen onderscheid tussen ouderen die thuis wonen of in een zorginstelling verblijven. De data achter deze kaart zijn ontwikkeld door het RIVM. Ze geven een schatting per buurt op basis van een modelberekening.

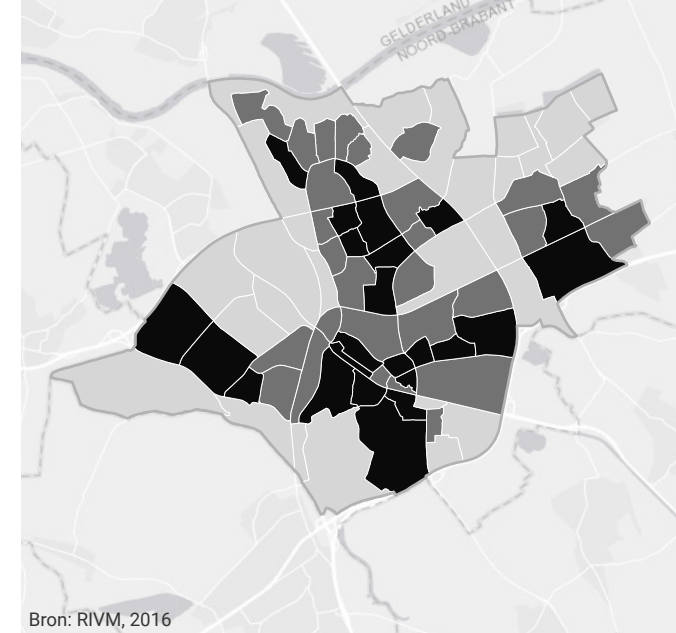

1580

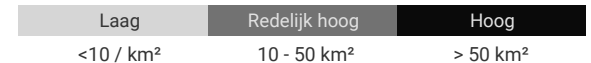

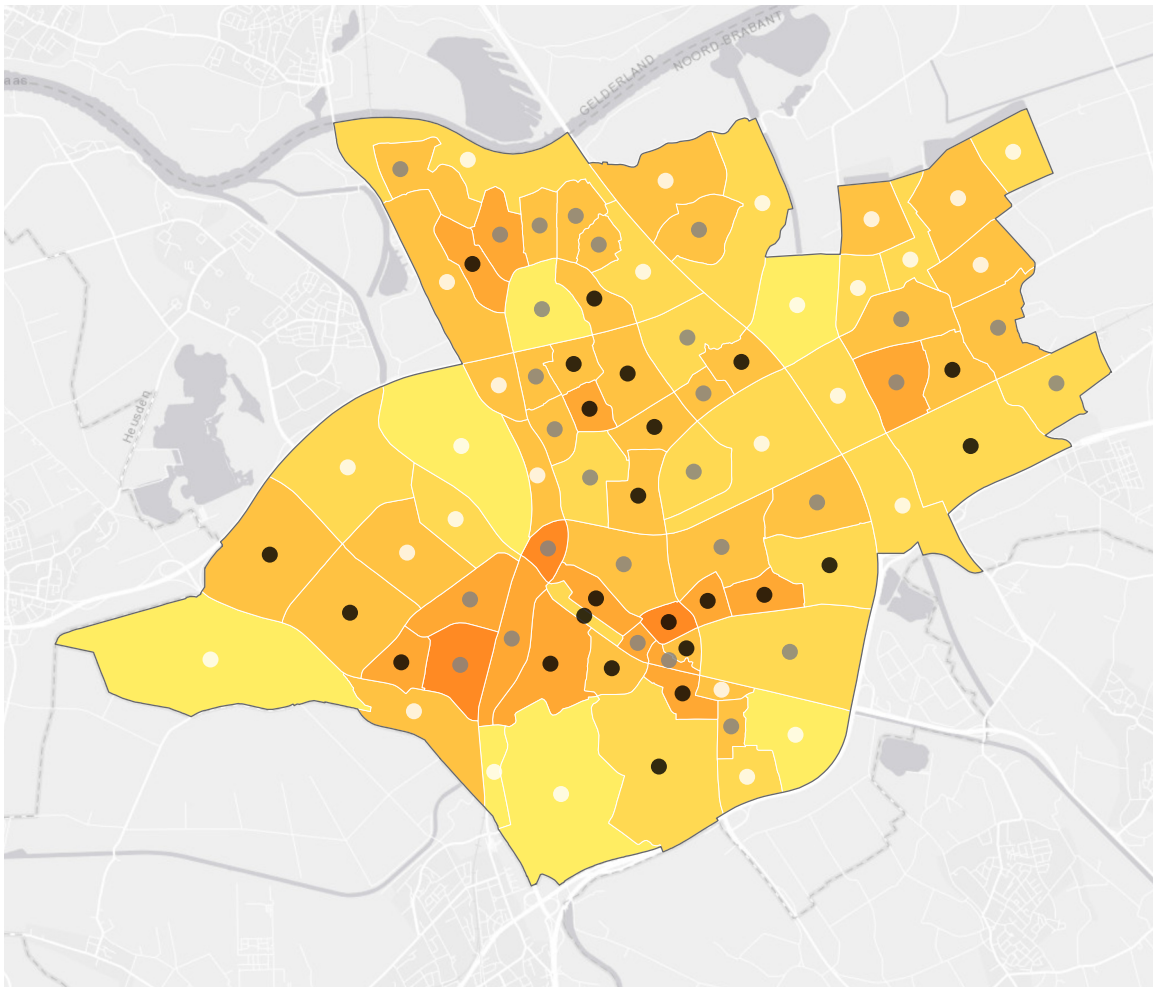
Ernstig eenzame
75-plussers gemeente 's-
Hertogenbosch

Dichtheid ernstig eenzame 75-plussers

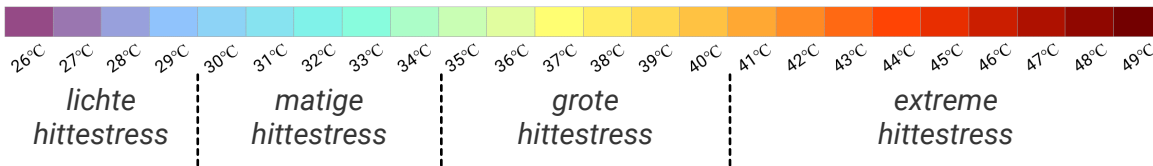

Bron: RIVM, 2016

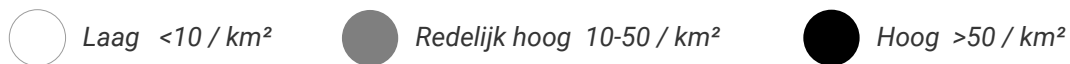

Gemiddelde gevoelstemperatuur hete zomerdag per buurt

Dichtheid ernstig eenzame 75-plussers

Waar is het meeste risico op hittestress?

Deze kaart combineert de eerste twee kaarten op buurt niveau. Hierop zie je in een oogopslag waar hitte en eenzaamheid samenkomen en tot risico's kunnen leiden bij hittegolven. Gemeenten kunnen deze kaart gebruiken bij risicodialogen.

Wat kun je met deze kaart?

Gemeenten kunnen deze kaart gebruiken bij risicodialogen. De kaart helpt bij het bepalen waar de risico's op hittestress het grootst zijn. Beleidsmedewerkers in het fysieke en sociale domein kunnen zo makkelijker met elkaar in gesprek gaan over de aanpak van de risico's en beter met elkaar samenwerken.

Een slag dieper?

Op gemeentelijk niveau zijn vaak meer gegevens beschikbaar dan in deze kaart zijn gebruikt. Denk hierbij aan gedetailleerdere hittestresskaarten als resultaat van een klimaatstresstest, gegevens over woningtype of gegevens over locaties van zorginstellingen. Het gebruik van deze lokale gegevens levert een diepere analyse op.

Let op!

De kaarten geven geen volledig beeld. Houd rekening met het volgende:

- De kaart maakt geen onderscheid tussen ernstig eenzame ouderen die thuis wonen of in een zorginstelling verblijven. Ouderen in een zorginstelling lopen minder risico, omdat daar een hitteprotocol is.
- De kaart geeft de dichtheid van ernstig eenzame ouderen weer. In een kleine buurt met een hoge dichtheid kan het absolute aantal ernstig eenzame ouderen lager liggen dan een grotere buurt met een lagere dichtheid.
- Op de kaart wordt ingezoomd op de 'stedelijke' buurten in de gemeente. Buurten met minder dan 500 adressen per km² worden niet getoond.

Colofon:

Dit is een samenwerkingsproduct van Climate Adaptation Services, TAUW en Klimaatverbond Nederland, mogelijk gemaakt door de VNG, provincie Overijssel en Provincie Zuid-Holland.